

Vihdin kasvuohjelma 2026–2033

Lausuttavan kasvuohjelman tavoitteena on väestönkasvu, työpaikkojen määrän kasvu ja työllisyyden lisääminen ohjelmaan kirjattujen toimenpiteiden avulla. Nuorisovaltuusto lausuu nuorten näkökulmasta ohjelmaan sekä yleisesti nuorten työllisyydestä, asumisesta ja yrittäjyydestä seuraavaa:

Väestönkasvu - Nuoret

Vihdin väestön väheneminen näkyy eritoten 19–24-vuotiaissa nuorissa vihtiläisissä, jotka muuttavat opiskelun tai työn perässä toisille paikkakunnille. MDI teettämän “Vihdin mennyt ja tuleva väestönkehitys” -selvityksen mukaan 1 140 nuorta on muuttanut pois Vihdissä vuosina 2020–2024. Nuorten osalta väestönkasvuteemaan tulee tehdä sellaisia panostuksia, jotka tukevat nuorten jäämistä ja palaamista Vihtiin. Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen mahdollistaminen Nummelaan ja etenkin ammatillisesta koulutuksesta valmistuvien sekä työnantajien kohtaaminen voivat auttaa Vihtiä väestönkasvun tavoitteissa sekä työvoiman saatavuudessa (*Tulevaisuuden vihtiläinen on nykyinen vihtiläinen*). Länsirata tulee tuomaan nuorille ja nuorille aikuisille mahdollisuuden asua Vihdissä ja samalla nauttia pääkaupunkiseudun eduista. Lisäksi Länsirata vahvistaa vihtiläisen lukion ja ammattioppilaitoksen houkuttelevuutta sekä avaa oven jollekin erityiselle ja korkeamman tason opetukselle asettua Vihtiin hyvien liikenneyhteyksien päähän. Siksi kasvuohjelmankin tavoitteet korkeakouluysteistyön aloittamisesta on kannatettava toimenpide pitkällä juoksulla. Vihdissä olisi hyvä myös arvioida lukion siirtämistä tulevaisuudessa Etelä-Nummelaan lähemmäksi juna-asemaa ja lapsiperheitä.

Väestönkasvu - lapsiperheet

Vihdin kehittämisessä on ymmärrettävä Vihdin eri alueiden vahvuudet ja tuotava niitä ohjelmassa vahvemmin esille. Haja-asutusalueiden suhteen ohjelmassa on luovutukseen liittyviä hyviä toimenpiteitä. Kuitenkin haastavassa taloustilanteessa Nummelan kasvu mahdollistaminen on ensisijaista, jotta monia palveluita voidaan järjestää myös muissa taajamissa ja kylissä. Lasten ja nuorten kannalta kuitenkin palvelun laatu ei saa merkittävästi poiketa nuoren asuinpaikasta riippumatta, vaikka tosiasiat tulee tottakai ymmärtää siinä miten palvelua voidaan järjestää, kun asukas pohja on pienempi. Liikkuva nuorisotila ja kirjastoauto ovat erittäin hyviä esimerkkejä miten palveluita voidaan viedä kaikille, kaikkialle.

Kasvuohjelman tausta-aineistoissa Vihdin väestönkasvua tilastoalueittain 2010–2025 kuvaava diagrammi osoittaa, että 15 viimeisen vuoden aikana Vihdin kasvua tai nollakasvua on ylläpitänyt yksinomaan Nummela, vaikka panostuksia esimerkiksi Kirkonkylään uuden koulun, urheilukentän ja kulttuurikeskuksen osalta on tehty. Taloutta haastaa heikosti onnistuneet kaavoitushankkeet joista esimerkkinä voidaan katsoa Kirkonkylän Stenkullan ja Otalammen Helmiharjun asuinalueita. Näissä Stenkullan tonttimyynti on sakannut jo 10 vuotta. Samaan aikaan Nummelan Sepänpihan, Linnanniityn ja Hakalanrinteen tontit menevät kaupan. Muussa kuin Nummelan kaavoittamisessa tulee olla erittäin tarkkana, jottei tontit jää tyhjäksi ja vähäisiä resursseja käytetä viisaasti.

Vihdissä onnistutaan perheen perustamisiässä olevien aikuisten houkuttelemisessa asumaan kuntaan. Kilpailu kuitenkin (etenkin hyvätulolisista) lapsiperheistä kiristyy kuntien välillä, sillä lapsettomuus on lisääntynyt ja perheen perustamisiässä olevat ikäluokat pienenevät. Tarvitsemme kuitenkin kouluverkon ylläpitämiseen ja erilaisissa elinvoimaisissa asumisympäristöissä asumista varten juuri 25–44-vuotiasta työikäistä ja perheellistyvää väestöä. Koska nuoremmalla väestöllä, juuri perheen perustamisiässä olevalla väestöllä ei ole yleensä varaa omakotitalossa asumiseen ja nykyään rakennuskustannusten noustua se on vielä epätodennäköisempää, on panostettava myös rivi- ja kerrostalojen rakentamiseen. Määrälliset tavoitteet näiden asumismuotojen suhteen olisi hyvä kirjata kasvuohjelmaan. Asumismuodosta riippumatta, kun lapsiperheille rakennetaan soveltuvia asuinalueita, tulee nuorisovaltuuston mielestä asuinalueelta löytyä luonnonläheisyyttä ja asuinalueen yhteisöllistä tilaa, kuten leikkipuistoja.

- **Nuorisovaltuusto esittää** markkinointi- ja hyvinvointikeinoina kylä- ja asuinalue toiminnan tukemista ja aktivoimista. Asukkaiden aktiivisempi yhdessä toimiminen oman asuinalueen kehittämiseksi sekä yhteisöllisyyden lisäämiseksi tukee alueen houkuttelevuutta. Lisäksi asukkaiden toiminta voi todennäköisesti luoda tapahtumia ja aktiviteettia alueen lapsille ja nuorille. Kasvuohjelman toimenpiteissä on jo toimenpide: *Nummellan viihtyisyyden lisääminen, kiinteistökehityshankkeet, facelift, istutukset, omaleimaisuus* mutta nuorisovaltuusto tarkentaisi juuri viihtyvyyden ja omaleimaisuuden edistämistä kuntalaisten aktivoimisella, jossa kunta voisi toimia alullepanijana/ohjaajana.

Sivistyspalvelut ovat tärkeä lapsiperheiden tarvitsema palvelu, jonka sijainti ja laatu on tärkeässä roolissa, kun muuttoa kuntaan harkitaan.

- **Nuorisovaltuusto esittää** että vähintäänkin Vihdin yläkoulujen osalta arvioidaan opetuksen ja arvioinnin eroja. Tarkoituksena on taata laadullisesti hyvä opetus ja arviointi nuorille asuinpaikasta riippumatta. On myös hyvä tarkastella toimiiko pedagoginen tiedonvaihto vihtiläisten yläkoulujen ja lukion välillä sekä vaikuttaako aikaisempi yläkoulu lukio-opiskelussa.

Nuorten yrittäjyys, Vihdin yrittäjämysteisyys

Nuorten yrittäjyyteen liittyen kunnassa on jo toimia, joita tulisi kasvuohjelman avulla tukea ja viedä seuraavalle tasolle. Vuoden 2025 NYT Nuorten tulevaisuusraportissa todetaan, että 51 % nuorista pitää yrittäjyyttä itselleen mahdollisena uravaihtoehtona. Vielä vuonna 2022 sama luku oli 38 %. Kun nuorilta kysyttiin ”Aion perustaa tulevaisuudessa yrityksen”, täysin samaa mieltä tai samaa mieltä -vaihtoehdot valitsi 27 % nuorista. Vihdin lukiossa onkin yksi Suomen aktiivisimmista ja palkituimmista yrittäjyysopinnoista, joissa opiskelijat esimerkiksi perustavat oman yrityksensä sekä opettelevat miten yrittäminen toimii. Yrittäjyysopinnojen seurauksena yhdeksän vuoden aikana melkein 90 lukiolaisten yritystä on perustettu ja näissä yrityksissä on toiminut lähes 200 opiskelijaa. Yrittäjyysopinnoja on kuuden opintojakson verran. Vihdin lukiossa toimii myös lukiolaisten sijoittajakoulu, jossa tutustutaan osakesäästämiseen ja sijoittamisen perusteisiin.

- **Nuorisovaltuusto esittääkin**, että Vihdin lukioon luodaan selkeä talouslinja, joka koostuisi yrittäjyydestä, sijoittamisesta, taloudesta ja johtamisesta. Monessa Vihdin lukion kokoisessa lukiossa on jonkin oppiaineen linja, kuten naapurilukioista Lohjan yhteislyseon lukiossa on taidelinja ja Arkadianmäen lukiossa on taide- ja urheilulinja. Oman ja selkeän painotuksen perustamista Vihdin lukioon tukevat jo olemassa olevat rakenteet arjessa, nykyisissä yrittäjyysopinnoissa vallitseva yhteishenki sekä opintokokonaisuuden onnistuminen. Muun muassa Ylöjärvellä, Kuusamossa ja Raisiossa on oma lukion yrittäjyyslinja. Oppiainelinja mahdollistaa myös paremmin ylläpitämään Vihdin lukion houkuttelevana. Hakijamäärät tulee ennustusten mukaan laskemaan, kun ikäluokat Vihdissä laskevat 400 nuoresta 200 nuoreen ja jopa pienempiin ikäluokkiin
- **Nuorisovaltuusto esittää**, että lukion sijoitusopintoja kehitettäisiin esimerkiksi opintojen oman sijoitussalkun avulla.

Nuorten työllisyys

Nuorten kannalta työllisyyttä voidaan edistää pitkälle tulevaan, kun nuoret saavat kokemusta työelämästä, jota käyttää myöhemmässä työhaussa hyödyksi. Kesätyöt ovat tästä syystä erittäin tärkeitä ja jopa ainoita mahdollisuuksia saada työkokemusta nuorena opintojen ohessa. Työkokemuksen saanti vahvistaa nuorten ajatuksia siitä mihin jatko-opintoihin sekä työhön haluaisi vanhempansa. Suomalainen työ -yhdistyksen kyselyn (julk. 9.6.2026) mukaan 16–26-vuotiaista nuorista 94 % pitää työn saamista nykyään liian vaikeana ja lähes joka kolmas työtä hakenut nuori on jäänyt ilman kesätyöpaikkaa. Viimeisimpänä vuoden 2026 kesätyökausi oli poikkeuksellisen haastava nuorille työnhakijoille.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että työllisyyttä ja työelämään tutustumista parannetaan kunnan selkeällä 15–20-vuotiaiden kesätyöllistämisellä tai voimakkaammalla kesätyöllistämisen tukemisella.
- Nuoret ovat työnhakijoina heikossa asemassa, monilla nuorilla ei vielä ole työkokemusta tai heiltä puuttuu alan erityisosaaminen. Monissa työpaikoissa työntekijät löydetään verkostojen kautta, eikä nuorilla ole muodostunut vahvoja verkostoja, joita kautta päästä helpommin käsiksi työpaikkoihin. **Nuorisovaltuusto esittää**, että kunta hakea roolia vihtiläisten yritysten ja toisella asteella opiskelevien nuorten yhteensaattajana kesätyönhakuun liittyen. Esimerkki toiminnasta voisi olla ennen kesätyökauden alkua tai valmistumisen jälkeen tutustumis- ja rekrytilaisuudet koululla.
- Vuosittain kunta myöntää yrityksille 150 kesätyöseteliä tukeakseen nuorten palkkaamiseksi kesätöihin. Vuosittain hakemuksia tulee niin paljon, että kesätyöseteleihin varattu budjetti saadaan käytettyä. **Nuorisovaltuusto esittää**, että kesätyösetelien budjettia nostetaan ja kesätyöseteleitä myönnettäisiin enemmän, etenkin vuoden 2026 kesän kaltaisina vaikeampina talousaikoina.
- **Nuorisovaltuusto esittää**, että kesätyöseteleitä myönnetään ensin niiden nuorten palkkaamiseen, joita varten ei ole ennen kesätyöseteliä haettua, jonka jälkeen jäljelle jäävät kesätyösetelit jaetaan niille yrityksille jotka palkkaavat kesätyösetelillä uudestaan aiempina vuosina kesätyösetelillä palkatun nuoren.

Nuorisovaltuusto näkee oppisopimusten lisäämistä erittäin tärkeänä keinona parantaa nuorten työllistymismahdollisuuksia ja tukea siirtymää koulutuksesta työelämään. Vihdin kunta on suurin yksittäinen työnantaja. Vaikka merkittävä osa kunnan työntekijöistä on sivistyspalveluissa töissä on Vihdillä mahdollisuuksia tarjota oppisopimuksia sivistyspalveluissa, nuorisotyössä, hallinnossa ja teknisessä toimessa. Oppisopimuksella kuntaan tulevat nuoret tuovat uudenlaista osaamista oppilaitoksista ja uudenlaista ideointia palveluiden järjestämiseen, varsinkin jos oppisopimuksia solmitaan vihtiläisten nuorten kanssa, jotka tuntevat paikalliset olosuhteet. Oppisopimusten parempi käyttöönotto tarvitsee oppilaitosyhteistyötä. Kunta voi tukea myös yleistä kunnan elinvoimaisuutta olemalla linkkinä Vihdin yritysten ja oppilaitosten välillä oppisopimuksiin liittyen.

Joukkoliikenne

Vihdin kunta tulee vähintäänkin valmistautumaan kuntastrategian nykyisellä kaudella autottomien kuntalaisten lisääntymiseen, sillä Länsirata mahdollistaa yhä useammalle autottoman ja halvemman elämäntavan. Hyvät liikenneyhteydet ja joukkoliikenne herättää kiinnostusta etenkin nuorimmissa sukupolviissa joiden taloudellinen asema on heikompi, mutta joukkoliikenne on tärkeä varakeino vanhempien työmatkaliikkumiselle.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että Vihdin bussiliikenteessä otetaan käyttöön erillinen ja halvempi nuorisolippu, siltä osin kuin se on Vihdin kunnan päätettävissä. Nuorisolippua tulee saada käyttää myös korkeakouluopiskelijat.

Ilmasto- ja luontotoimet

Pääkaupunkiseudun asuin ympäristössä asumista haastaa Vihdin luontoläheinen ja väljempi asuminen. Siksi Ilmasto- ja luontotoimet ovat myös Vihdin kasvua tukevia toimia. Taloudellisesta näkökulmasta vihreillä hankkeilla ja investoinneilla on poikkeuksellisen suuri painoarvo Suomen tulevisissa hankesuunnitelmissa, ja ne toimivat nykyisin merkittävänä talouden ajurina. Kasvuohjelmassa on tunnistettu houkutella tästä merkittävästä ja laajentuvasta alasta investointeja Vihtiin. Korkeakoulujen opinnoissa vihreää siirtymää ja luonnon monimuotoisuutta käsitellään yhä paremmin ja valmistuneilla on potentiaalia hakeutua osaamisellaan juuri vihreän siirtymän hankkeiden toteuttamiseen. Hinkukunnat ovat edistysellinen verkosto, johon kuulumisen osoittaa mahdollisille vihreän siirtymän hankkeille, että Vihti on varteenotettava asettautumispaikka. Lisäksi hinkukunnat. Tulevaisuudessa myös kiertotaloudella tulee väistämättä olemaan merkittävämpi rooli johon kunnan kannattaa ottaa ensiaskelia. Tulevaisuudessa esimerkiksi kirjaston kaltainen lainauspalvelu voi olla yleisempää.

Mitä tulee kasvuohjelman esitettyihin toimenpiteisiin niin, nuorisovaltuusto on tyytyväinen esimerkiksi seuraaviin niistä:

Toimenpide: Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen koulupolun eri vaiheissa. Yrittäjyysdiplomin käyttöönotto lukiossa. Yrittäjyysstipendin käytön laajentaminen yhdessä Vihdin Yrittäjien kanssa.

Panostukset yrittäjäkasvatukseen koulupolun eri vaiheessa vahvistaa Vihdin nuorisomyönteisyyttä ja nuorten tulevaisuuskasvatusta.

- **Nuorisovaltuusto esittää**, että työnhakua käsiteltäisiin paremmin yläkoulussa ja/tai toisella asteella esimerkiksi opinto-ohjauksessa.

Toimenpide: Yhteistyön kehittäminen elinkeino- ja työllisyyspalveluiden, työnantajien sekä oppilaitosten välillä henkilöstökoulutuksen ja rekrytointien edistämiseksi -> Kehitetään kesätyöpaikkojen ja työkokeilu- ja työpaikkojen välittämistä kunnan työllisyyspalveluiden kautta

Toimet kohtaannon parantamiseksi ovat tervetulleita. Oppilaitosten, työnantajien ja työllisyyspalveluiden yhteistyö voi luoda areenoita, joissa työnantajat saavat tarvitsemansa työpanoksen ja nuoret saavat työtä sekä työkokemusta.

Toimenpide: Lukion ilmailupainotuksen kehittäminen -> Yhteistyö Ilmasotakoulun kanssa, kurssin opiskelijamäärän kasvattaminen

Toimenpide on yksi mahdollisuus kehittää Nummelan lentokentän ja Vihdin lukion toimintaa. Ilmailuopinnot ovat harvoja Vihdin lukion opinnoista, joissa opetuksen suorittaa lukion jokin ulkopuolinen ammattilainen ja opintojen kehittäminen voi olla lukion henkilökunnan puolesta haasteellista. Ilmailuopintojen kehittäminen lisää alueen nuorten valmiuksia hakeutua ilmailualan koulutuksiin ja ylipäätyään ilmailualalle lukion jälkeen. Lentokentällä tarvitaan kuitenkin lisää merkittävää kehittämistä ja monipuolistamista, jotta se voisi hyödyttää esimerkiksi juuri lukion ilmailuopinnot käyneitä nuoria. Selkeällä panostamisella sekä laajentamisella lentokentälle voi syntyä tulevaisuudessa innovatiivisia työpaikkoja (vihreä siirtymä).

- **Nuorisovaltuusto tuo esille**, että ilmailuopintoja kehitettäisiin myös miehittämättömien lentoalusten (drone) kannalta voisi olla toivottua, sillä kyseessä on omalta osaltaan merkittävä tulevaisuuden ala esimerkiksi puollustuksellisesti ja logistisesti. Droneopintoja voitaisiin integroida maantiedon opetuksen kanssa tai muiden mahdollisten oppiaineiden kanssa ja näin vahvistaa imagoa ilmailulukiosta.

Toimenpide: Nummelan viihtyisyyden lisääminen, kiinteistökehityshankkeet, facelift, istutukset, omaleimaisuus

Toimenpide: Tehdään 25–44-v-kohderyhmälle näkyviä, konkreettisia tekoja

Nuorisovaltuusto näkee tärkeänä, että toimia kohdistetaan nuoriin aikuisiin, jotka ovat valmistautuneet ja ovat parhaimmallaan työssä. Kasvuohjelman tausta-aineistoon pohjautuen 19–24-vuotiaat ovat suurin yksittäinen ryhmä, jonka määrä vuosittain laskee, mutta väestöryhmiä palaa asteittain takaisin 25–29-vuotiaana ja

30–35-vuotiaana. Ilman Työikäisen/perheen perustamisikäisen väestön muuttoliikettä Vihtiin ei tapahdu, kunta tulee pienenemään asukasluvultaan, kun nuoret muuttavat pois ja yhä kasvava ikääntyvä väestö kuolee.

Pääpiirteittäin Vihdin nuorisovaltuusto kannattaa Vihdin kasvuohjelmaa vuosiksi 2026-2026, mutta on tässä lausunnossa esittänyt keinoja ja ajatuksia nuorisoa huomioivammasta ohjelmasta.

Nuorisovaltuuston yleiskokouksessa 15.8.2026

Vihdin nuorisovaltuuston ja vihtiläisten nuorten puolesta,
nuorisovaltuuston puheenjohtaja Andreas Dimitriou
nuorisovaltuusto.vihti@gmail.com

Lähteitä

1. NYT nuorten tulevaisuusraportin tulokset 5.9.2025
<https://nuortennyt.fi/wp-content/uploads/2025/09/Datakooste-NYT-Tulevaisuusraportti-yrittajyys-2025.pdf>
2. NYT nuorten tulevaisuusraportti 2026 /
<https://nuortennyt.fi/wp-content/uploads/2026/05/Datasetti-Tulevaisuusraportti-tyoelama-nuoret-2026-l.pdf>
3. Suomalainen työ -yhdistys, tiedote nuorten työllisyydestä ja tuoreesta tutkimuksesta 9.6.2026 /
https://suomalainentyo.fi/tiedotteet/tuore-tutkimus-jopa-94-prosenttia-nuorista-kokee-kesatyon-saamisen-liian-vaikeaksi/?utm_source=chatgpt.com
4. Vihdin kunnan nettisivut kesätyösetelistä /
<https://www.vihti.fi/kulttuuri-ja-vapaa-aika/nuoriso/kesatyosetelit/>
5. Vihdin kunnan nettisivut lukion ilmailulinjasta /
<https://www.vihti.fi/kasvatus-ja-koulutus/vihdin-lukio/erikoisopinnot/ilmailulinja/>